

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
 Факультет будівництва та архітектури
 Кафедра соціальної сфери та культурної спадщини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

к.т.н., доцент

Віталій ЛЕВОНІЮК

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

освітньо-професійна програма

«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»,
 спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»,
 перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Мазепа Олександр Миколайович

Електронна пошта

mazepa@ukr.net

Телефон

+38 0987314343

В.о. доцента кафедри соціальної сфери та культурної спадщини Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. ГЖИЦЬКОГО, к. істор. н., доцент. Автор та співавтор 11 публікацій у фахових виданнях України, з них 11 наукового характеру.

Коло наукових інтересів: політична історія, історія міжнародних відносин, історія української діаспори.

Галузь знань: G «Інженерія, виробництво та будівництво»

Спеціальність: G3 «Електрична інженерія»

Освітньо-професійна програма «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Мова викладання: українська

Опис дисципліни

Знання базових засад історичних процесів в Україні у їх взаємозв'язку з європейськими та світовими історичними процесами є вагомою складовою формування національної та громадянської свідомості молоді наукової та інтелектуальної еліти вітчизняного суспільства. Курс «Історія України» покликаний допомогти студентській молоді оволодіти знаннями, навиками та вміннями аналізу історичних процесів в Україні та світі, без чого складно досягнути сучасний стан і майбутнє Українських суспільства та держави. Важливим в цьому відношенні є не тільки знання історичних фактів, але в першу чергу розуміння їх в контексті певної системи, у взаємозв'язку та динаміці. Таким чином набуті знання і вміння стануть підґрунтям для характеристики сучасного і майбутнього стану людини, суспільства, держави та культури в Україні. Важливо пам'ятати, що ми в системі вищої освіти формуємо не тільки фахівця певної галузі, але й особистість члена вітчизняного суспільства, громадянина України, представника інтелігенції та суспільної еліти, від якості підготовки яких залежить майбутнє України на світовій арені.

Програма дисципліни «Історія України» відноситься до дисциплін загальноосвітньої підготовки та складена відповідно до освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Пререквізити: дисципліна не передбачає попереднього вивчення інших навчальних дисциплін і базується на знаннях, здобутих у межах шкільного курсу історії.

Постреквізити: знання та компетентності, сформовані під час вивчення дисципліни, є основою для подальшого опанування дисциплін соціально-гуманітарного циклу, розвитку громадянської відповідальності та професійної культури майбутнього інженера. Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Предметом навчальної дисципліни є: сукупність економічних, суспільних, політичних, культурних та інших процесів на теренах України. Зокрема, важливим є вивчення проблем появи людей на території сучасної України, їх розселення та спосіб життя, етногенез українського народу, його стосунки з іншими народами, матеріальний та духовний розвиток, боротьба за свою незалежність та побудова власних держави і суспільства.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія України» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про основні етапи історичного розвитку українського народу, становлення української державності, суспільно-політичні, соціально-економічні та культурні процеси, що відбувалися на території України від найдавніших часів до сучасності.

Дисципліна спрямована на розвиток історичного мислення, національної свідомості, громадянської відповідальності, здатності аналізувати історичні події та явища у контексті загальноєвропейського і світового історичного розвитку, а також на виховання поваги до історичної спадщини та культурних традицій України.

Основними завданнями освітньої компоненти «Історія України» є формування у студентської молоді знань та уявлень про наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, допомогти їй засвоїти досвід національного державотворення, традиції української державності, показати боротьбу українського народу за її відродження та збереження. розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його

конкретний зміст і організаційні форми, висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок зі світовою культурою, показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

Структура курсу

№п/п	Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. УКРАЇНА В ДАВНИНУ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА РАННЬОМОДЕРНИЙ ЧАС.		
1	Тема 1. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> ● теоретичні, духовні, прикладні компоненти історичного знання, їхню роль та функції у державотворчому процесі України, піднесенні української національної свідомості, ● основні наукові концепції і напрями вивчення історії України і перспектив державотворчих процесів. ● етапи розвитку Київської Русі; історичне значення запровадження християнства в Київській державі; місце і роль Київської Русі в історії Європи. ● причини політичної роздробленості Київської Русі; ● роль Галицько-Волинської держави у боротьбі проти монгольських завойовників; ● роль Запорізької Січі; ● роль козацтва як впливового чинника тогочасного міжнародного життя. ● визначальні моменти процесу ліквідації автономних прав України; ● особливості соціально-економічного розвитку України другої половини XVII-XVIII ст. ● специфіку процесу національно-духовного відродження (1-й етап); процесу політизації національного руху і їх роль в якісних змінах в українському суспільстві. ● причини скасування кріпосного права; зміст і спрямованість демократичних реформ; ● особливості процесу індустріалізації економіки в Україні; характер зумовленості розгортання суспільно-політичних рухів; ● провідні тенденції процесів 2-го етапу українського національного відродження на західноукраїнських землях і на
2	Тема 2. Київська Русь. Галицько-Волинська держава.	
3	Тема 3. Українські землі в складі Литви і Речі Посполитої.	
4	Тема 4. Виникнення українського козацтва. Українська національна революція середини XVII ст.	
5	Тема 5. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	
6	Тема 6. Україна в першій половині XIX ст.	

7	Тема 7. Україна в складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	Наддніпрянщині. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> ● простежити процес становлення людського суспільства і перших державних утворень на території сучасної України, охарактеризувати кожний з його етапів, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки, закономірності, результати. ● охарактеризувати роль Галицько-Волинського князівства в історії української державності. ● з'ясувати і проаналізувати причини і наслідки входу українських земель до складу Литви та Польщі; охарактеризувати становище українських земель у складі Речі Посполитої; показати становище української православної церкви. ● охарактеризувати феномен козацтва (генезис, характерні риси та особливості); ● проаналізувати причини, рушійні сили, характер, етапи, результати та історичне значення революції середини XVII ст. в історії України і міжнародному аспекті. ● дати оцінку новим геополітичним реаліям в Україні в результаті територіальних здобутків Росії у районі Чорного моря у др. пол. XVIII ст. ● проаналізувати кризу середньовічних і розвиток нових соціально-економічних відносин (ринкових);
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УКРАЇНА В ПІЗНЬМОДЕРНИЙ ЧАС ТА В СУЧАСНІЙ ДОБІ.		
8	Тема 8. Україна на початку XX ст.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> ● нові реалії, характерні риси та особливості промислового розвитку та аграрних перетворень в українських землях означеного періоду;
9	Тема 9. Українська національно-демократична революція (1917-1920).	<ul style="list-style-type: none"> ● нові суспільно-політичні явища та тенденції, що з'явилися у ході революції 1905-1907 рр., їх вплив на розвиток України; суть трагедії українського народу, пов'язаної з подіями Першої світової війни.
10	Тема 10. Україна в складі СРСР (1922-1939).	<ul style="list-style-type: none"> ● специфіку процесу українського національного відродження.
11	Тема 11. Західноукраїнські землі в 20-30-х рр. XX ст.	<ul style="list-style-type: none"> ● причини, рушійні сили, характер, етапи, результати та історичне значення революції в історії України і у міжнародному аспекті. ● причини, зміст, спрямованість, хронологічні рамки політико-економічних курсів щодо України в складі СРСР, їх взаємообумовленість, форми, наслідки, особливості прояву в Україні.
12	Тема 12. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945).	<ul style="list-style-type: none"> ● становище українських земель в складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. ● особливості національно-визвольної боротьби

13	Тема 13. Україна в другій половині 40-80-х рр. ХХ ст.	українського народу під час Другої світової війни. <ul style="list-style-type: none"> процеси, події, факти повоєнної відбудови і розвитку України, її зовнішньополітичної діяльності; визначити основні тенденції та характерні риси розвитку України в умовах десталінізації.
14	Тема 14. Україна на шляху побудови незалежної держави.	<ul style="list-style-type: none"> підсумки розвитку українського суспільства кінця ХХ – початку ХХІ ст.; становище України в геополітичному просторі (економічний, політичний, демографічний, етнічний та культурний аспекти); з'ясувати вплив глобалізації на історичну долю України на рубежі двох тисячоліть. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> застосовувати теоретичні положення та понятійний апарат історичної науки для аналізу процесів українського національного відродження (кінець ХУІІІ – початок ХХ ст.). обґрунтувати двоїстість і суперечливість результатів соціально-економічного і суспільно-політичного розвитку України в складі СРСР. простежити форми і механізми збереження української національної ідентичності в складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Розкрити засади, методи та форми діяльності окупаційних режимів (радянського та нацистського) щодо українського народу, використання його людських, інтелектуальних та природних ресурсів. простежити і проаналізувати процеси наростання застійних явищ у різних сферах життя УРСР; охарактеризувати дисидентський рух; визначити головні чинники, що зумовили процес перебудови, показати її наслідки для України. охарактеризувати політико-правові, соціальні, економічні та духовні й культурні процеси в сучасній Україні.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів прикладної фізики та інженерних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ❖ Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

	закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Програмні результати навчання	❖ Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень.

Рекомендована література

Базова

Аркуша О. Г., Кондратюк К. К., Мудрий М. М., Сухий О. М. Час народів. Історія України XIX століття : навч. посіб. Львів, 2016. 408 с.

Балушок В., Галенко О., Гаскевич Д. та ін. Шлях з первісності у цивілізацію. Українські шати середньовіччя. Київ : Академперіодика, 2023. 658 с.

Бойко О.Д. Історія України : посіб. для студ. вузів. Київ : Академвидав, 2018. 720 с.

Бойко О. Новітня історія України 2014-2019 рр. Київ : Академія, 2020. 160 с.

Борисенко В. Й. Курс української історії з найдавніших часів до XX століття : навч. посіб., 1996. 616 с.

Борисова О., Климов А. Історія української державності. Київ, 2018. 464 с.

Вівчарик М.М., Панченко П.П., Жмихова В.І. Українська нація : шляхи до самовизначення. Київ, 2001. 287 с.

Відносини Польщі з Литвою, Білоруссю та Україною 450 років після Люблінської унії / за ред. Т. Стемпневського, Б. Сурмач. Київ : Ніка-Центр, 2020. 168 с.

Войтович Н., Бричка Б. Бідність в Україні: історико-економічний аналіз. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: історичні науки.* 2022. Том 33 (72) № 1. С. 14-20.

Войтович Н., Глушко М. Мотиви одруження українців галицького села в першій половині XX ст. (на архівних матеріалах Львівської Греко-католицької Митрополичої консисторії). *Skhidnoevropeiskyi istorychnyi visnyk [East European Historical Bulletin].* 2022. 23. С. 40–50.

Войтович Н. Розлучення у сім'ях українців Галичини у 20-30-их рр. XX століття (за матеріалами судових справ Львівської Греко-католицької митрополичої консисторії). *Український історичний журнал.* 2022. 6. С. 98–107.

Войтович Н. Становище жінки-селянки на Галичині в роки Першої світової війни (на основі аналізу шлюбно-сімейної сфери). *Український історичний журнал.* 2024. 4. С. 84–98.

Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX-XX століття. Київ : Генеза, 2000. 360 с.

Громенко С. 250 років фальші: російські міфи історії Криму. Київ : Фоліо, 2019. 255 с.

Грушевський М. Ілюстрована історія України. Реприн. вид. Львів, 1990. 524 с.

Дашкевич Я. Постаті. Нариси про діячів історії, політики, культури / упорядн. М. Капраль, Г. Сварник, І. Скочиляс. Львів : Львівське відділення ІУАД ім. М.С. Грушевського, 2007. 808 с.

Довідник з історії України. Київ, 2001. 1135 с.

Дорошенко Д. І. Нарис історії України. Львів, 1991. 573 с.

Дуцик Д. Збройний конфлікт в термінах : путівник для України. Київ, 2019. 235 с.

Василенко С. Д. Європейський вибір України : монографія. Одеса, 2003. 212 с.

Глотов Б. Б. Культурно-цивілізаційна ідентифікація українського народу : монографія. Дніпропетровськ, 2002. 218 с.

Горелов М.Є., Моця О.П., Рафальський О.О. Цивілізаційна історія України : нариси. Київ, 2006. 632 с.

Енциклопедія історії України. Том Україна – Українці. Книга 2 / голова ред. кол. В. А. Смолій. Київ : Наукова думка, 2019. Т. Україна – Українці. Кн. 2. 842 с.

Скельчик С. Історія України: становлення модерної нації. Київ : Laurus, 2011. 377 с.

Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644 с.

Каппелер А. Мала історія України / переклад з німецької. Київ : К.І.С., 2007. 261 с.

Допоміжна

Алексеев Ю.М., Вертелер А.Г. Історія України : навч. посібник. Київ.: Каравела, 2004. 256 с.

Війна і міф. Невідома Друга світова / за заг. ред. О. Зінченка, В. В'ятровича, М. Майорова. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 272 с.

Бачинська О., Чухліб Т. Історія козацтва після зруйнування Запорозької Січі (1775-1905). Київ.: Арій, 2016. 464 с.

Бачинська О.А., Чухліб Т.В., Щербак В.О. Українське козацтво. Золоті сторінки історії. Київ.: ПП «КРИСТАЛ БУК», 2015. 400 с.

Білоцерківський В. Я. Історія України: навч. посібник. Київ.: Центр учбової літератури, 2007. 535 с.

Бодрухін В.М., Довжук І.В., Литвиненко В.Ф. Нариси з історії Української державності (до кінця ХІХ століття). Луганськ: Східноукраїнський нац. ун-т, 2009. 135 с.

Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України: підручник. Вид. друге, доповнене і перероблене. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 480 с.

Від рейхстагу до Іводзіми. У полум'ї війни. Україна та українці у Другій світовій. Під загальною редакцією Яни Примаченко. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 352 с.

Войтович Л. Іван Виговський в контексті історії козацької дипломатії ХVІІ – початку ХVІІІ століття. *Іван Виговський. Збірник статей наукової конференції, присвяченої 350-літтю Гадяцької угоди*. Львів, 2009. С.33-66.

Глушко М. Історія народної культури українців : навч. посібн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 416 с.

Горобець В.Князі і гетьмани усієї Русі. «Через шаблю маєм право». Злети і падіння козацької держави 1648-1783 років. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.

Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ-ХХ століття. Київ: Yaakabo Publishing, 2019. 656 с.

Грицак Я. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886). Київ: Критика, 2006. 632 с.

Губарев В.К. Історія України: універсальний ілюстрований довідник. Донецьк: ТОВ «ВКФ» «БАО», 2010. 576 с.

Гуржій О.І., Чухліб Т.В. Історія козацтва. Держава-військо-битви. Київ.: Арій, 2011. 464 с.

Гуржій О.І., Чухліб Т.В. 100 великих постатей і подій козацької України. Київ.: Арій, 2008. 464 с.

Дейвіс Н. Європа. Історія. Київ : Основи, 2020. 1464 с.

Журавльов Д.В. 100 ключових подій української історії. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. 400 с.

Журавльов Д.В. Визначні битви та полководці української історії. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. 416 с.

Журавльов Д.В.Хто є хто в українській історії. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2011. 416 с.

Іванченко Р. Історія без міфів. Київ, 1996. 335 с.

Історія України : документи і матеріали / Укладання В. Короля. Київ, 2002. 448 с.

Історія України: навчально-методичний посібник. В.М. Литвин, А.Г. Слюсаренко, В.Ф. Колесник та ін. Київ.: Знання-Прес, 2006.

Історія України : навчальний посібник / за ред. В. А. Смолія. Київ, 1997. 424 с.

Історія України / за ред. Б. Д. Лановика. Київ, 2000. 574 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Архів друкованих видань Всеукраїнської академії наук, 1919-1931 рр. URL: <http://vuan.nibu.kyiv.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Архів української періодики онлайн. URL: <https://www.libraria.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Електронна бібліотека «Діаспоріана». URL: <https://diasporiana.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Електронна бібліотека «Історична спадщина України». URL: <https://nibu.kyiv.ua/greenstone/cgi-bin/library.cgi> (дата звернення: 13.05.2024).

Електронна бібліотека «Культура України». URL: <https://elib.nlu.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Електронна бібліотека «Україніка». URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB> (дата звернення: 13.05.2024).

Електронний архів Українського визвольного руху. URL: <https://avr.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Енциклопедія історії України. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU> (дата звернення: 13.05.2024).

Ізборник. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. URL: litopys.org.ua (дата звернення: 13.05.2024).

Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. URL: <https://www.inst-ukr.lviv.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

«Історична Правда» – онлайнове суспільно-історичне, науково-популярне видання. URL: <http://www.istpravda.com.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Історичний вебінар\Historical Webinar. URL: <https://www.youtube.com/@historicalwebinar1452> (дата звернення: 13.05.2024).

Локальна історія. Без брому. URL: <https://www.youtube.com/@localhistoryUA/videos> (дата звернення: 13.05.2024).

Сергій Білокінь (Київ). Персональний сайт історика України. URL: <https://s-bilokin.name/> (дата звернення: 13.05.2024).

Сумський історичний портал. URL: <https://history.sumy.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис. URL: <https://uamoderna.com/index.php> (дата звернення: 13.05.2024).

Український інститут національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Український історичний журнал. URL: <http://uhj.history.org.ua/uk> (дата звернення: 13.05.2024).

Критерії оцінювання здобувачів денної та заочної форми здобуття освіти

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів з дисципліни «Історія України», яку може отримати студент протягом семестру за всі види роботи, становить 100, при цьому 100 балів за результатами поточного оцінювання.

Поточний контроль (ПК) проводиться під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю - перевірка рівня підготовленості здобувачів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості відповідних компетентностей. Усі види поточних контрольних заходів оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (**САЗ**) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у 100 бальну шкалу за формулою:

$$ПК = 20 \cdot САЗ$$

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 ("відмінно")	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 ("добре")	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
3 ("задовільно")	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 ("незадовільно")	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни